

19.10.2020

LAUSUNTO HALLITUKSEN ESITYKSEEN KUNTALAIN JA VARAIN- SIIRTOVEROLAIN MUUTTAMISESTA

Lausuntonaan kuntalain ja varainsiirtoverolain muuttamista koskeviin hallituksen esityksiin eduskunnalle kaupunginhallitus toteaa seuraavaa:

1. Valtuuston tehtävät, § 14

- *Rahoitustoiminnan* perusteiden lisääminen lakiin on perusteltua, koska kuntien käyttämiä rahoitusmahdollisuuksia on tullut ja todennäköisesti tulee vielä uusia, mm. leasing-rahoitusta käytetään jo yleisesti ja elinkaarimallit varsinkin isoissa rakennushankkeissa yleistyvät. Kokonaiskuvan saaminen edellyttää rahoituksen tarkastelua kokonaisuutena ja tämä parantaa myös kuntien taloudellisen aseman vertailua.

2. Aloiteoikeus, § 23

- Lakimuutoksella aloiteoikeuden piiriin nostettaisiin ne, jotka omistavat tai hallitsevat kiinteää omaisuutta kunnassa. Lakimuutosta perustellaan sillä, että nykyinen laki on perusteiltaan epäselvä ja toisaalta, koska aloiteoikeutta käytetään nykyisin vähän, lailla halutaan myös yksinkertaistaa aloiteoikeuden käyttöä vaikuttamiskeinona. Kaupunginhallitus pitää lakimuutosta perusteltuna, koska ns. monikuntaisuus ihmisten arjessa on lisääntynyt ja kunnan palveluiden osalta uusia näkemyksiä tuotanto- ja järjestämistavoista kaivataan.

3. Johtajasopimus, § 42

- Johtajasopimuksen hyväksymisen siirto valtuustolta kunnanhallitukselle on perusteltu ja tällä saadaan myös joustavuutta aikatauluun ja mahdollisiin muutostilanteisiin.

4. Kuntayhtymän toimielimet, § 58

- Muutoksella kuntayhtymän perussopimuksen painoarvoa nostetaan, kun suhteellisuusperiaatteesta voidaan poiketa perussopimuksessa sovitulla tavalla. Uudistus parantaa paikallisten olosuhteisen huomioonottamista hallinnon järjestämisessä.

5. Hallintosääntö, § 90

Hallintosääntöön esitetään lisättäväksi sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan rinnalle sopimusten hallinta. Lisäys on perusteltu, kun monilta osin kuntien toiminnassa sopimusten merkitys kasvaa ja niiden hallinta vaatii omat mekanisminsa.

6. Sähköinen kokous, § 99

- Lakiin kirjattuna esitetyt muutokset yhdenmukaistavat kuntien käytäntöjä ja ovat tarpeen ja perusteltuja.

7. Talousarvio ja -suunnitelma, § 110

- Taloussuunnitelman tasapainon arvioinnissa on hyvä lisäys, kun lakiin kirjataan talousarvion laadintavuoden taseeseen kertyväksi arvioidun ylijäämän ottaminen huomioon. Tälle on käytännössä oltava vahva peruste. Alijäämän kattamista koskeva neljän vuoden määräaika on riittävä, ellei nykyisen kaltaisen pandemian perusteella poikkeuslailla jouduta määräaikaa jatkamaan.

8. Erityisen vaikeassa taloudellisessa asemassa olevan kunnan arviointimenettely, § 118

- Nämä ns. kriisikuntakriteerit korostavat konserninäkemyistä, mikä on nykyisin perusteltua: Kriteerinä 1 on konsernilaskelman vuosikatteen ja poistojen suhde (alle 80 %), kriteerinä 3 konsernitilinpäätöksen lainojen ja vuokravastuiden määrä (ylittää valtakunnan keskimääräiset luvut 50%) ja kriteerinä 4 konsernitilinpäätöksen laskennallinen lainanhoitokate (alle 0,8). Kriteeri 2 on kunnan tuloveroprosenttiin liittyvä.
- kriisikuntakriteerien rinnalla tulisi kaupunginhallituksen käsityksen mukaan huomioida myös omaisuus, erityisesti likvidi rahaomaisuus suhteessa vieraseen pääomaan.

9. Lainan taikka takauksen tai muun vakuuden antaminen, § 129

- Pykälän 1 momenttia on tarkennettu: Kunnan edut tulee turvata riittävän kattavilla *vakuuksilla tai vastavakuuksilla. Mitä edellä tässä momentissa säädetään vakuuksista, ei koske osakeyhtiölain 12 luvussa tarkoitettua pääomalainaa.* Tarkennus on hyvä ja selkiinnyttää käytännön tilanteissa esiin tulevia tulkintaristiriitoja.

10. Kilpailulain soveltaminen, § 132

- Kuntien toiminta kilpailuilla markkinoilla voi vääristää kilpailua, estää kilpailun syntymistä tai on ristiriidassa kuntalaissa säädetyn markkinaperusteisen hinnoittelun vaatimusten kanssa. Läpinäkyvyyden ja avoimuuden näkökulmasta kirjanpidon eriyttäminen on perusteltua

11. Laki varainsiirtoverolain 4 §:n muuttamisesta

- Lakimuutoksella varainsiirtoverosta vapaita olisivat kiinteistöjen siirrot kuntien ja kuntayhtymien yhdistymisissä ja jakaantumisissa. Kaupunginhallitus pitää varainsiirtoverosta vapauttamista tällaisissa siirroissa perusteltuna ja nämä voivat osaltaan toimia myös muutoksia helpottavina asioina.

OULAISTEN KAUPUNGINHALLITUS

Hannu Kaartinen
kaupunginjohtaja

Riikka Moilanen
vs, hallintojohtaja